

Přes tyto pochybnosti jest kniha Merklova cenným příspěvkem k řešení problému, neboť snad první správně položila problém a ukázala, které základní právně-noetické otázky jest zodpovědět, aby byl uspokojivě rozřešen aktuální problém právní moci. —n—

Prof. Dr. Emil Svoboda: Ethické a sociální základy práva občanského. Lidová universita svazek IV. Vydává a tiskne »Melantrich« v Praze. Rok neudán (1922), 8°, str. 95. Cena neudána.

Již v referátech v »Právu rodinném« a »Právu dědickém« zde svého času uveřejněných měl jsem příležitost znovu obdivovati nesporný talent prof. Svobody v popularisaci práva. Přiblížití právo širokým vrstvám lidovým je úkol stejně důležitý, jako obtížný a prof. Svoboda, snad díky své učitelské činnosti na vysokém učení technickém vyvinul se ve skvělého popularisátora a svými pracemi opravdu obohatil naši až uboze chudou literaturu tohoto druhu. Také poslední knížkou »Ethické a sociální základy práva občanského« sleduje podobný cíl.

Spisek rozdělil bych ve dvě, rozsahem skoro stejné části. První až asi na stranu 44 nazval bych úvodem do práva vůbec. Způsobem sobě vlastním vykládá tu prof. Svoboda postavení člověka jako člena sociálního celku a řeší otázku funkce práva a spravedlnosti. Prvé je mu skutečností, druhá ideálem. »Posledním cílem práva je spravedlnost.« Zvláště výstižně vyzdvihá výchovný význam existence právního řádu pro lid. Další kapitoly věnovány jsou pojmům práva obyčejového a psaného a jich vzájemnému poměru, otázce právního vynucení norem, pojmu práva soukromého a veřejného, formálního a materiálního atd. Tedy asi výklady podobné, které v jiné formě a jiném slohu čteme v různých pravovědách nebo úvodech ve studium práva.

Pojednáv stručně o pramenech práva občanského, vykládá prof. Svoboda základní zásady na nichž tato právní věta spočívá. Postupně je zde probráno právo rodinné, věcné, obligační a dědické. Zde čteme názory prof. Svobody, známé jeho žákům z četně navštěvovaných universitních přednášek, na příkl. o funkci práva v poměrech rodinných, zejména v poměru mezi rodiči a dětmi a jiné. Brožura je zakončena přehledem nejdůležitější české literatury práva občanského.

Spisek jistě plně splní své poslání a vzbudí řadu zájemníků, což jest také jeho hlavním účelem. Ale i v kruzích akademického studentstva, zejména u kolegů vstupujících na právnickou fakultu může dojít vhodného použití. Knižka objasní jim lehce základní pojmy a uvede je do právnického myšlení mnohem snáze než obsáhlé práce z oboru všeobecné pravovědy a různé vědecky psané úvody. Šejhar.

Právnický terminologický slovník. II. — Část slovensko-maďarská. — Sostavili Dr. Vladimír Fajnor a Dr. Adolf Zátorecký. — Bratislava 1923. — Nákladem Právnické jednoty na Slovensku. — 16° — Str. 197. — Kč 00,00.

Přeměna celých poměrů na Slovensku od dob maďarských do česko-slovenských nutně nese sebou i přeměnu jazykových forem právních předpisů na Slovensku, která vyvolává silnou měrou vznik slovenské právnické terminologie, které před převratem vůbec nebylo zapotřebí. Srahu tu uskutečňuje tím více ten fakt, že celá řada zákonů z předpřevratové doby musela býti ponechána v platnosti, a nutno proto ustáliti pevný slovenský výraz pro příslušný výraz maďarský. Tomu napomáhá právnický terminologický slovník vydaný péčí Dra Fajнора a Dra Zátoreckého. Po části maďarsko-slovenské vychází nyní část druhá slovensko-maďarská. Malý poměrně vývoj právnického názvosloví vede přirozeně k tomu, že autoři musí sahati do bohaté již studnice terminologie české. Přece však neodhodlají se k tomu mnohde tam, kde by snad věci se prospělo. Poukážu jen na nepěkné slovo »pozemnoknižný«, které jest přece jen pouhým doslovným překladem maďarského »telek-könyvi«, to jest telek = pozemek a könyv = kniha, čímž i stavba maďarské složeniny byla napodobena. Snad výraz »knihovný« podle českého utvořený by byl odpovídal lépe duchu jazyka než maďarská zkomole-